

En el centenari de Josep Miracle

DAVID PAGÈS I CASSÚ

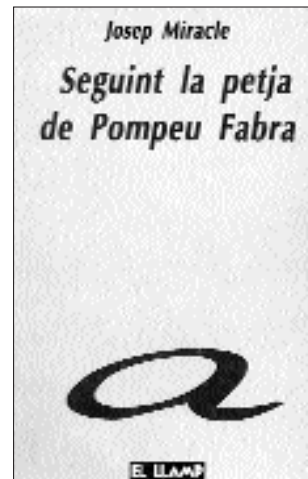
Josep Miracle

El propassat 9 de gener vam commemorar el centenari del naixement del lingüista i escriptor barceloní Josep Miracle i Montserrat.

L'obra de Miracle se sustenta damunt tres pilars de naturalesa perenne, que són el pedagògic, el constructiu i el patriòtic. D'aquesta condició no en va ésser aliena l'entrevista, orientadora i positiva, que de molt jove, quan només tenia setze anys, va tenir amb Josep Maria Folch i Torres, que llavors es trobava al cim de la seva carrera.

La petjada que Miracle va deixar en el món de la llengua i de la literatura catalanes fou ampla i profunda. Autodidacte i treballador incansable, ens deixà una extensa bibliografia. La seva obra filològica, que ha tingut una influència decisiva en diverses generacions de professionals de la llengua, conté, entre altres títols, la influent *Gramàtica catalana* (1938), el popular *Diccionari català-castellà* (1969), el *Diccionari nacional de la llengua catalana* (1993).

Les seves inquietuds el van portar, també, a fer incursions en el teatre, en la novel·la i en el conte; però va ésser en el camp de la biografia on aconseguí un altíssim reconeixement. La seva obra com a biògraf és extraordinària; i ho és per l'exigència i pel sentit de responsabilitat amb què tracta aquest gènere i, alhora, per la humanitat i per l'aprofundiment psicològic amb què sap acolorir els seus personatges: Jacint Verdaguer, Àngel Guimerà, Josep Maria Folch i Torres, Víctor

Català... i Pompeu Fabra, de qui fou alumne, col·laborador i continuador de la seva ingent obra.

Dels seus molts altres vessants a què ens podríem referir, n'hi ha dos que volem fer observar especialment: la de director literari de l'editorial Selecta, en els anys de la difícil postguerra, i la de dinamitzador de moltíssims actes en l'univers de la cultura popular.

Josep Miracle va ser sempre un intel·lectual convençut dels valors culturals i socials de la sardana. I aquest convenciment es traduí en moltíssims treballs i activitats. Els seus llibres *Nostra dona la sardana* (1929) i *Llibre de la sardana* (1953) han estat tinguts en compte per molts estudiosos de la nostra dansa nacional. Va ser l'autor del *Missatge al món sardanista* (1966), un fragment del qual no ens podem estar de transcriure en aquest escrit:

«Vet ací per què avui és perceptible en tot el món el ritme de la Sardana, ni més ni menys com si l'univers en pes bategués amb un sol cor, i aquest cor glatis per un sol ideal de confraternitat, de pau i de justícia.»

Ens plau de transportar a aquestes ratlles la dedicatòria –ben reveladora i ben entranyable– que Miracle va escriure en el llibre *Mestres i amics* (1985), dedicat als qui tingueren per a ell aquestes dues condicions alhora. Diu així:

«A tots els nois i a totes les noies de Catalunya, perquè aprenguin a conèixer els seus grans homes, i a estimar, com ells, la seva terra.»

Aquest any 2004 ens ofereix una magnífica oportunitat per a acostar-nos a la figura de Josep Miracle: per a conèixer la seva obra, per a manifestar-li el nostre agraïment i perquè continuïn fructificant les llavors que, amb laboriositat i estima, va sembrar en el camp de les nostres lletres. ←